

Sygn. akt V CSK 329/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa B. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu
Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko M.S. i A.W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 13 czerwca 2013 r.,

skargi kasacyjnej pozwanego M. S.

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 20 marca 2012 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok w punktach: 1 (pierwszym) -
w części uwzględniającej powództwo i rozstrzygającej
o kosztach procesu - oraz 3 (trzecim) i w tym zakresie
przekazuje sprawę Sądowi Apelacyjnemu do ponownego
rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania
kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Powód B. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wystąpił przeciwko byłym członkom zarządu „S.” spółki z o.o. we W., tj. A. W., M.S., Ma. S. i M. G. z żądaniem zapłaty kwoty 170.331,79 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 22 maja 2009 r. Sąd Okręgowy we W. uwzględnił powództwo. Od powyższego nakazu zapłaty pozwani M. S. oraz A. W. złożyli sprzeciw. Sąd Okręgowy we W., wyrokiem z dnia 2 marca 2010 r., oddalił powództwo wobec obu pozwanych. Ustalił, że w dniu 30 marca 1999 r. pomiędzy „S.” spółką z o.o. we W. a P. Bank S.A. w W. zawarta została umowa o kredyt w rachunku bieżącym nr ...1024. Aneksem nr 7 z dnia 14 grudnia 2000 r. wprowadzono dodatkowe zabezpieczenie spłaty kredytu w postaci hipoteki umownej na rzecz banku w kwocie 160.000 zł na nieruchomości położonej we W., przy ul. O. Następcą prawnym banku (od 2001 r.) był P.K.Bank S.A. w W. Pozwani M. S. i Ma. S. pełnili funkcje członków zarządu w „S.” spółce z o.o. we W. od dnia 31 stycznia 1994 r. do dnia 29 czerwca 2000 r. Uchwałą zgromadzenia wspólników spółki z dnia 29 czerwca 2000 r. odwołano ich z funkcji członków zarządu, ustanawiając jednoosobowy zarząd w osobie pozwanego A. W., który pełnił tę funkcję do dnia 13 października 2000 r., kiedy to uchwałą zgromadzenia wspólników z dnia 13 października 2000 r. ponownie powołano zarząd w osobach pozwanych M. S. i Ma. S. Następnie, uchwałą zgromadzenia wspólników z dnia 16 grudnia 2000 r., odwołano M. S. z funkcji prezesa zarządu, powołując na to stanowisko M. G.

W dniu 11 stycznia 2001 r. Urząd Skarbowy we W. złożył do Sądu Rejonowego we W. wniosek o ogłoszenie upadłości „S.” spółki z o.o. we W. W dniu 13 kwietnia 2001 r. Sąd Rejonowy we W. ogłosił upadłość spółki reprezentowanej przez pozwanych. Ustalił, iż dłużnik, poczynając od czerwca 2000 r., całkowicie zaprzestał regulowania należności z tytułu podatków, składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych długów. Zaprzestanie płacenia należności publicznoprawnych trwało co najmniej 8 miesięcy. W związku z ogłoszeniem

upadłości spółki P. K. Bank S.A. w W., pismem z dnia 18 czerwca 2001 r., zgłosił wierzytelność do masy upadłości w wysokości 170.402,14 zł. Wymieniona kwota wynikała: 1) z tytułu umowy kredytowej nr 1999-1024 - 169.582,14 zł, w tym: kwota 147.229,28 zł jako niespłacony kapitał kredytu, kwota 19.899,42 zł - jako niespłacone oprocentowanie kredytu naliczone do dnia 30 marca 2001 r., kwota 2.383,44 zł jako należne odsetki karne za zwłokę naliczone od 1 kwietnia 2001 r. do 13 kwietnia 2001 r. oraz 2) z tytułu prowadzenia rachunku bankowego - 820 zł. W piśmie tym wierzyciel wskazał, iż wierzytelności opisane w pkt 1 są zabezpieczone aktualnie wekslem in blanco upadłego wraz z deklaracją wekslową oraz hipoteką w kwocie 160.000 zł na nieruchomości położonej we W., zapisanej w KW nr 67... prowadzonej przez Sąd Rejonowy we W. Wierzyciel zaznaczył jednocześnie, że opisana nieruchomość nie była już własnością upadłego, lecz osoby trzeciej, jednakże w sytuacji kwestionowania przez syndyka masy upadłości skuteczności przeniesienia przez upadłego własności tej nieruchomości na osobę trzecią, gdyby okazało się, że nieruchomość wchodzi w skład masy upadłości, wierzyciel wniósł o uznanie, że wierzytelność powinna być zaliczona do kategorii „2b”. Wierzyciel oświadczył również, iż nie zrzeka się zabezpieczenia. Wierzytelności opisane w pkt 2 nie były zabezpieczone na majątku upadłego i powinny być zaliczone do kategorii „6”. Pismem z dnia 12 lipca 2001 r., P. K. Bank S.A. dokonał uzupełniającego zgłoszenia wierzytelności - która mu przysługiwała w stosunku do upadłego jako dłużnika osobistego z tytułu poręczenia na wekslu i dłużnika rzeczowego z tytułu hipoteki na nieruchomości upadłego - wynikającej z umowy o kredyt nr ...1057 z dnia 12 czerwca 1999 r. wraz z aneksami, w łącznej wysokości 352.214,20 zł.

W projekcie listy wierzytelności syndyk uznał wierzytelność P. K. Banku S.A. w kwocie 522.545,99 zł, przy czym w przypadku sprzedaży nieruchomości w N. (KW 37...) zaspokojenie wierzyciela co do kwoty 352.214,20 zł nastąpić miało w kategorii „2b” do wysokości uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości z uwagi na zabezpieczenie wierzytelności w postaci hipoteki zwykłej w kwocie 350.000 zł wraz z oprocentowaniem w wysokości 18,5% w stosunku rocznym. Syndyk zaprzeczył natomiast w części oświadczeniu wierzyciela odnośnie do ujęcia kwoty 169.512,14 zł w kategorii wierzytelności „2b”, gdyż hipoteka ustanowiona jest na nieruchomości osoby trzeciej (KW 67...). Postanowieniem z dnia 17 grudnia 2001 r., Sędzia

komisarz uznał wierzytelności w kwocie 522.545,99 zł zgodnie z projektem listy wierzytelności.

W wyniku działań syndyka masy upadłości Sąd Okręgowy we W., wyrokiem z dnia 31 marca 2003 r., nakazał K. S. wydanie syndykowi masy upadłości spółki „S.” nieruchomości położonej przy ul. O., objętej księgą wieczystą KW 67....

W dniu 1 czerwca 2006 r. syndyk masy upadłości „S.” spółki z o.o. we W. przedłożył poprawiony ostateczny plan podziału funduszy masy upadłości obejmujących wierzycieli kategorii „2a” i „2b”. Zgodnie z jego treścią, wierzytelność P. K. Banku S.A., przyporządkowana do kategorii „2b”, wynosiła 352.214,20 zł i zgodnie z projektem podziału funduszu masy kwota przypadająca wierzycielowi w ramach tej kategorii wyniosła 90.519,14 zł. Obwieszczenie o ostatecznym planie podziału funduszu masy upadłości obejmujący wierzycieli kat. „2a” i „2b”, jak i o przysługujących środkach zaskarżenia co do niego, ukazało się w „X.” w dniu 8 czerwca 2006 r. W wyniku wniesionych zarzutów Sąd Rejonowy we W. zmienił ostateczny plan podziału funduszy masy upadłości „S.” spółki z o.o. we W., w wyniku czego wierzyciel P. K. Bank miał zostać zaspokojony w 25,5627%, tj. w kwocie 90.035,67 zł.

W dniu 16 czerwca 2006 r. pomiędzy P. K. Bankiem S.A. w W. - jako zbywcą - a B. Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym w W. - jako nabywcą - zawarta została umowa przelewu wierzytelności, na mocy której strona powodowa nabyła wierzytelność w kwocie 170.331,79 zł wraz ze wszystkimi prawami i zabezpieczeniami, przysługującą wobec „S. ” spółki z o.o. we W. z tytułu umowy o kredyt w rachunku bieżącym nr ...1024.

Pismem z dnia 26 lipca 2007 r., syndyk masy upadłości przedłożył dowody potwierdzające wykonanie ostatecznego planu podziału funduszu masy upadłości, jednocześnie wyjaśnił, iż kwota 90.035,67 zł wydzielona w planie podziału w kategorii „2 b” na rzecz P. K. Banku S.A., w związku z przelewem wierzytelności przez tego wierzyciela, została przekazana nabywcy wierzytelności, tj. B. Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu.

Sąd Okręgowy uznał za nieuzasadnione zarzuty pozwanych dotyczące braku legitymacji strony powodowej do wytoczenia powództwa oraz przedawnienia roszczenia. Powód wykazał za pomocą stosownych dokumentów urzędowych następstwo prawne, natomiast początek biegu terminu przedawnienia dochodzonego roszczenia nastąpił dopiero z dniem wydania postanowienia o zakończeniu postępowania upadłościowego, tj. 31 lipca 2007 r. Trwałe zaprzestanie płacenia długów przez „S. ” spółkę z o.o. miało miejsce już w czasie pełnienia funkcji członka zarządu przez A. W. i było kontynuowane w okresie późniejszym. Mimo tego powództwo nie mogło być uwzględnione na podstawie art. 299 k.s.h. z uwagi na niewykazanie przesłanki bezskuteczności egzekucji wierzytelności przysługującej wierzycielowi wobec upadłej spółki. Wprawdzie strona powodowa przedłożyła tytuł egzekucyjny, którym jest wyciąg z listy wierzytelności, jednakże zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazywał, iż możliwe było uzyskanie zaspokojenia wierzytelności z masy upadłości. Strona powodowa posiadała bowiem zabezpieczenie rzeczowe wierzytelności powstałej z tytułu umowy kredytu nr ...1024 w postaci hipoteki w kwocie 160.000 zł na nieruchomości położonej we W. W wyniku działań syndyka, podjętych w toku postępowania upadłościowego, nieruchomość objęta księgą wieczystą KW 67..., została odzyskana i włączona do masy upadłości. Natomiast wierzyciel, który o tym wiedział, zaniechał jakichkolwiek czynności zmierzających do zmiany kategorii swojej wierzytelności z „6” na „2b”, przez co pozbawił się szans na uzyskanie jakiegokolwiek kwoty z tego tytułu. Wierzyciel nie wniósł też żadnych zastrzeżeń do ostatecznego planu podziału sporządzonego przez syndyka masy upadłości. Zaakceptował on wpisanie wierzytelności w kwocie 169.512,14 zł do kat. „6”, pomimo posiadania zabezpieczenia w postaci hipoteki. Możliwość zaspokojenia się przez stronę powodową z funduszy masy upadłości w zakresie dochodzonej należności nie była jedynie teoretyczna, ale jak najbardziej realna. Strona powodowa mogła przeprowadzić skuteczną egzekucję wierzytelności z majątku spółki, jednakże jedynie w wyniku własnych błędów i zaniechań do tego nie doprowadziła, co nie pozwalało przerzucić odpowiedzialności za te zaniechania na członków zarządu upadłej spółki.

Sąd Apelacyjny, wyrokiem z dnia 16 lipca 2010 r., oddalił apelację strony powodowej. Na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej Sąd Najwyższy, wyrokiem z dnia 16 listopada 2011 r., uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w części dotyczącej pozwanego M. S., przekazując w tym zakresie sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Wyrokiem z dnia 20 marca 2012 r., Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w części oddalającej powództwo wobec M. S. w ten sposób, że zasądził od tego pozwanego na rzecz powoda kwotę 169.582,14 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 4 maja 2009 r., oddalając dalej idące powództwo wobec tego pozwanego, nadto w części rozstrzygającej o kosztach procesu pomiędzy pozwanym M. S. a stroną powodową w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 12.117 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, zastrzegając, że odpowiedzialność pozwanego M. S. jest solidarna z odpowiedzialnością pozwanych Ma. S. i M. G. wynikającą z nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym przez Sąd Okręgowy we W. w dniu 22 maja 2009 r. sygn. Akt [...]; oddalił apelację w pozostałej części w stosunku do pozwanego M. S. oraz zasądził od pozwanego M. S. na rzecz strony powodowej kwotę 21.534 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Apelacyjny przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji. Nie podzielił jednak wyrażonej przez ten Sąd oceny o możliwości uzyskania zaspokojenia dochodzonej wierzytelności z masy upadłości. Wbrew stanowisku pozwanego, stronie powodowej przysługiwała legitymacja procesowa czynna. Istnienie dochodzonej przez nią wierzytelności wynikało z tytułu egzekucyjnego, jakim jest lista wierzytelności. Jakkolwiek strona powodowa nie była stroną czynności prawnej, z której wywodziła się dochodzona przez nią wierzytelność, to jednak wykazała, że jest następcą prawnym wierzyciela spółki reprezentowanej przez pozwanych, od którego nabyła wierzytelność. Strona powodowa udowodniła ten fakt, przedstawiając wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, czyli dokument urzędowy w myśl przepisu art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. Nr 146, poz. 1546, dalej: „u.f.i.”). Jakkolwiek z dniem 25 lipca 2011 r. przepis art. 194, w zakresie, w jakim nadawał moc prawną dokumentu urzędowego księgom

rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2011 r. (Dz.U. z 2011 r., Nr 152, poz. 900), został uznany za niezgodny z przepisami art. 2, art. 32 ust. 1 zd. 1 i art. 76 Konstytucji, to jednak jego częściowa niekonstytucyjność nie rzutowała na moc dowodową i wiarygodność tego dokumentu w obecnym postępowaniu, skoro dokument ten dotyczył dłużnika - osoby prawnej, która w świetle art. 22¹ k.c. nie jest konsumentem. Samo zaprzeczenie przez pozwanego prawdziwości tego dokumentu, zgodnie z art. 244 § 1 k.p.c. i art. 252 k.p.c., nie przerzucało przy tym ciężaru dowodu na stronę powodową. Częściowo jego prawdziwość podważył natomiast sam powód konstruując podstawę faktyczną żądania obarczoną wewnętrzną sprzecznością. Strona powodowa wywodziła bowiem, że nabyła wierzytelność, przysługującą P. K. Bankowi S.A. w W. wobec spółki reprezentowanej przez pozwanych, mającą swe źródło w umowie kredytu. Jednocześnie żądaniem objęła, ponad kwotę zadłużenia wynikającego z tej umowy, również kwotę 820 zł, którą spółka była dłużna jej poprzednikowi prawnemu nie z tytułu umowy kredytu, lecz z tytułu umowy rachunku bankowego. Strona powodowa jednak nie nabyła wierzytelności z umowy rachunku bankowego, a kwoty 820 zł nie ujmowała nawet w przedstawionym wykazie nabytych wierzytelności. Z tej przyczyny nie można było uznać za zasadnego powództwa w odniesieniu do tej kwoty.

Sąd Apelacyjny przyjął, że w odniesieniu do pozwanego zachodziły przesłanki odpowiedzialności wynikającej z art. 299 § 1 k.s.h. Pozwany podniósł, że nie ponosił winy za niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości. Jednakże, postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2003 r., Sąd Rejonowy we W. pozbawił M. S. prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji reprezentanta lub pełnomocnika przedsiębiorcy, członka rady nadzorczej i komisji rewizyjnej w spółce akcyjnej, z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółdzielni na okres 4 lat ze względu na niezgłoszenie w terminie wniosku o ogłoszenie upadłości reprezentowanej przez niego spółki, a zatem podniesione przez pozwanego okoliczności nie mogły doprowadzić do jego ekskulpacji.

Uwzględniając powyższe roszczenie strony powodowej zostało uwzględnione do kwoty 169.582,14 zł, wskazanej przez wierzyciela w zgłoszeniu wierzytelności jako należność z umowy kredytu, tj. tej umowy, której prawa i obowiązki stały się przedmiotem umowy przelewu, i z której strona powodowa wywodziła swe uprawnienia jako wierzyciel. Rozstrzygnięcie dotyczące odsetek za opóźnienie zostało wydane na podstawie art. 481 § 1 k.c.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego w części uwzględniającej apelację powoda (pkt 1 z wyjątkiem zawartego w nim rozstrzygnięcia oddalającego dalej idące powództwo) skargę kasacyjną wniósł pozwany M. S. W ramach drugiej podstawy kasacyjnej zarzucił naruszenie art. 244 i art. 252 k.p.c. w zw. z art. 194 u.f.i. i art. 6 k.c. przez błędne ich zastosowanie i przyjęcie, że to pozwany winien udowodnić brak cesji oraz istnienia dochodzonej pozwem wierzytelności, podczas, gdy to powód w razie zaprzeczenia przez pozwanego treści wyciągu powodowego funduszu winien przedstawić odpowiednie dowody na cesję i istnienie wierzytelności. Pozwany wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Ze względu na powyższą zasadę dotyczącą ciężaru dowodu, według art. 232 k.p.c., strona w postępowaniu sądowym jest zobowiązana wskazywać fakty oraz dowody na potwierdzenie jej twierdzeń. Niewątpliwie, w świetle zasady wyrażonej w art. 6 k.c., na stronie powodowej spoczywał ciężar dowodu istotnych dla uwzględnienia powództwa opartego na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. okoliczności, w tym istnienia i wysokości dochodzonej wierzytelności oraz jej nabycia przez powoda w drodze przelewu od poprzedniego wierzyciela. Reguła wynikająca z art. 6 k.c. może ulec jednak zmianie na podstawie przepisów odrębnych zmieniających ciężar dowodu. Do takich przepisów należy zaliczyć przepisy dotyczące dokumentów urzędowych. Zgodnie bowiem z art. 244 § 1 k.p.c., dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie

ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Przepis ten wprowadza domniemanie autentyczności i domniemanie prawdziwości treści dokumentu urzędowego. W konsekwencji, jak stanowi art. 252 k.p.c., strona, która zaprzecza prawdziwości dokumentu urzędowego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenia organu, od którego dokument ten pochodzi są niezgodne z prawdą, powinna okoliczności te udowodnić.

W sprawie - odnośnie do okoliczności nabycia przez powoda od poprzedniego wierzyciela (P. K. Banku SA.) na podstawie umowy przelewu dochodzonej wierzytelności - powód dla wykazania tego faktu powołał się na dowód w postaci wyciągu z ksiąg prowadzonych przez powoda, będącego funduszem sekurytyzacyjnym. Zgodnie z art. 194 u.f.i., księgi rachunkowe funduszu sekurytyzacyjnego, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym oraz wszelkie wystawione w ten sposób oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych. Wyciągi wystawione na podstawie art. 194 ust. 1 u.f.i., według podziału dokumentów zawartego w przepisach k.p.c. na prywatne i urzędowe, mają status dokumentów prywatnych. Jednakże na mocy przepisu szczególnego zawartego w art. 194 u.f.i. mają do nich zastosowanie przepisy dotyczące dokumentów urzędowych, tj. art. 252 w zw. z art. 244 § 1 k.p.c., zmieniające ciężar dowodu według zasad z art. 6 k.c. W konsekwencji, wbrew zasadzie wynikającej z art. 6 k.c., ten, kto zaprzecza prawdziwości danych zawartych w wyciągu funduszu sekurytyzacyjnego, powinien wykazać, że nie są one zgodne z prawdą. W orzecznictwie Sądu Najwyższego zwrócono jednak uwagę, że wynikające z art. 244 § 1 k.p.c. w zw. z art. 194 u.f.i. domniemanie zgodności z prawdą danych ujawnionych w wyciągu funduszu sekurytyzacyjnego należy ściśle wiązać tylko z tymi okolicznościami, które według przepisów szczególnych powinny być przedmiotem zapisów w księgach rachunkowych prowadzonych przez fundusz sekurytyzacyjny. Wyciąg z ksiąg funduszu nie może zawierać innych danych ponad te, które ujawniane są w samych księgach

rachunkowych według przepisów ustawy o rachunkowości i przepisów wykonawczych do tej ustawy.

Zasady prowadzenia rachunkowości przez fundusze inwestycyjne w chwili wystawienia wyciągu przez stronę powodową były regulowane przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (obecnie: jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r. Nr 330) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz.U. Nr 249, poz. 1859) wcześniej zaś przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 października 2004 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz.U. Nr 231, poz. 2318). Zgodnie z § 6 ust. 3 rozporządzenia z 24 grudnia 2007 r., księgi rachunkowe obejmują m.in. elementy określone w art. 13 ust. 1 ustawy o rachunkowości, według którego księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą: dziennik, księgę główną, księgi pomocnicze, zestawienia: obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald ksiąg pomocniczych i wykaz składników aktywów i pasywów (inwentarz). Dziennik, zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zawiera chronologiczne ujęcie zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym. Konta księgi głównej zawierają zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym, (art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości). Uszczegółowieniem i uzupełnieniem księgi głównej są księgi pomocnicze prowadzone m.in. dla operacji zakupów (art. 16 ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt 5 ustawy o rachunkowości). Zapisów w księgach dokonuje się na podstawie dowodów księgowych, które powinny zawierać m.in. określenie stron dokonujących operacji gospodarczej, opis operacji, jej wartość i datę dokonania (art. 21 ustawy o rachunkowości). Zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: datę dokonania operacji gospodarczej, określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zrozumiały tekst, skrót lub kod operacji, kwotę i datę zapisu, oznaczenie kont, których dotyczy. Uwzględniając powyższe przepisy, uzasadniony jest wniosek, że dane ujmowane w księgach rachunkowych funduszu oraz wyciągu z tych ksiąg mogą stanowić dowód jedynie tego, że określonej kwoty wierzytelność jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego

dłużnika na podstawie opisanego w tych księgach zdarzenia, np. cesji wierzytelności. Dokumenty te potwierdzają więc sam fakt zdarzenia w postaci cesji wierzytelności. Nie stanowią one jednak dowodu na skuteczność dokonanej cesji wierzytelności oraz istnienia i wysokości nabytej wierzytelności. Okoliczności te, w razie ich kwestionowania przez stronę przeciwną, powinien wykazać fundusz odpowiednimi dowodowymi, zgodnie z ciężarem dowodu wynikającym z art. 6 k.c. (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2009 r., III CZP 65/09, OSNC 2010, nr 4, poz. 51). Za uzasadniony więc należy uznać zarzut naruszenia przepisów powołanych w skardze kasacyjnej w zakresie, w jakim Sąd Apelacyjny przyjął, że pozwany powinien udowodnić nie tylko fakt niezawarcia umowy przelewu wierzytelności na rzecz strony powodowej, ale również jej nieskuteczność, gdyż przedłożony przez stronę powodową wyciąg z ksiąg rachunkowych tego funduszu stanowił dowód skutecznego nabycia wierzytelności w stosunku do spółki, za której zobowiązania ponosił odpowiedzialność pozwany na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. Naruszenie tych przepisów miało przy tym istotny wpływ na wynik sprawy, gdyż przesądziło o uznaniu za nieuzasadnionego zarzutu pozwanego o braku legitymacji czynnej powoda.

Nie był natomiast uzasadniony zarzut naruszenia wskazanych w skardze kasacyjnej przepisów w zakresie kwestionującym zasadność przyjęcia przez Sąd Apelacyjny istnienia i wysokości dochodzonej wierzytelności wobec spółki, której reprezentantem był pozwany M. S., będącej przedmiotem umowy przelewu. Ustalenie istnienia i wysokości niezaspokojonej wierzytelności P. K. Banku S.A. wobec „S. ” spółki z o.o. nastąpiło na podstawie także innych dowodów niż wyciąg z ksiąg powodowego funduszu, w szczególności na podstawie listy wierzytelności sporządzonej w postępowaniu upadłościowym.

Z tych względów na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. oraz art. 108 § 2 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. orzeczono, jak w sentencji.

